

עפ"ת 18160/11/18 - ירון אטיאס נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 18160-11-18 אטיאס נ' מדינת ישראל

בפני כבוד השופטת חיה זנדברג
מערער ירון אטיאס
נגד מדינת ישראל
משיבה
פסק-דין

ערעור על החלטתו של בית-משפט השלום בירושלים (כב' השופט נאיל מהנא) מיום 15.10.2018 בהמ"ש 9396-08-18.

הבקשה להארכת מועד להישפט

- ביום 29.8.2018 הגיש המערער לבית-המשפט קמא בקשה להארכת מועד להישפט בגין הודעת קנס שמספרה 90509690666 (המ"ש 9396-08-18). הבקשה עסקה בעבירה של נהיגה במהירות מופרזת שתועדה באמצעות מצלמת א/3 ואשר בוצעה, לפי הטענה, ביום 11.8.2017.
 - בבקשה נטען כי הודעת הקנס לא הומצאה כדין למערער, שכן על אישור המסירה נרשם "עזב". עוד נטען בבקשה כי המערער לא ידע ולא יכול היה לדעת אודות ההודעה, שכן זו הומצאה לביתו אך הוא הורחק מביתו בין התאריכים 13.7.2016-3.6.2018 בעטיו של צו הרחקה שהוצא נגדו במסגרת הליכים שהתנהלו בבית-המשפט לענייני משפחה. לדבריו, נודע לו אודות הודעת הקנס רק כאשר הגיע למשרד הרישוי לחידוש רישונו. המערער הוסיף וטען כי לא ביצע את העבירה המיוחסת לו, וכי הוא מעוניין שטענותיו תישמענה בבית-המשפט.
 - המדינה - בתגובתה בבית המשפט קמא - התנגדה לבקשה. המדינה אישרה כי אכן על אישור המסירה של הודעת תשלום הקנס שנשלחה למערער נרשם כי המערער "עזב", אך טענה כי המדובר בכתובת הרשומה של המערער במשרד הפנים. המדינה הוסיפה וטענה כי נוכח תקופת ההרחקה הארוכה שהמערער הורחק מביתו מצופה היה שהמערער יעדכן את משרד הפנים אודות כתובתו הנכונה. לפיכך, לטענת המדינה, התקיימה בענייננו חזקת המסירה של הודעת תשלום הקנס למערער, ונוכח הלאקוניות של טענות המערער לגופם של דברים אין עילה להאריך את המועד להישפט בגין הודעת קנס זו.
 - ביום 15.10.2018 דחה בית-המשפט קמא את בקשת המערער להארכת מועד להישפט. בית-המשפט קמא קבע כי -
- "צו ההרחקה ניתן במועד שהיה לפני קבלת הדוח ובטח לפני מועד הגשת הבקשה להישפט ולכן תמוה מדוע מציין המבקש כתובת שמלכתחילה ידועה ככתובת שאינו יכול דרכה לקבל את הזימון. בנסיבות אלה, ומשלא מצאתי בפי המבקש טענת הגנה אפשרית, אני מורה על דחיית הבקשה".
- על החלטה זו הוגש הערעור הנוכחי.

הערעור

- המערער טען כי היה מקום לקבל את הבקשה להארכת מועד להישפט בשל כך שעל אישור המסירה צוין "עזב" (ולא נרשם "לא נדרש"). לטענתו, חזקת המסירה קיימת רק במקרה האחרון (ציון "לא נדרש" על אישור

המסירה) ולא במקרה הנוכחי (בו צוין באישור כי המערער "עזב"). עוד טען ב"כ המערער כי נוכח העובדה שניתן כלפי המערער צו הרחקה מביתו, שהתחדש מעת לעת, לא ניתן היה לצפות ממנו לשינוי כתובתו.

7. מנגד, נציגת המדינה טענה שדין הערעור להידחות. לעמדתה, לא נפל כל פגם בהחלטתו של בית-המשפט קמא, שכן מצופה היה מהמערער לעדכן את כתובתו במשרד הפנים נוכח תקופת ההרחקה הארוכה המדוברת, ולכל הפחות מצופה היה שיבדוק מה עלה בגורל דברי הדואר שנשלחים אליו לכתובתו הרשומה. נציגת המדינה הוסיפה ועמדה על כך שהמערער לא העלה טענת הגנה של ממש לגופם של דברים.

8. למען שלמות התמונה יצוין כי בעפ"ת (י-ם) 46562-12-18 נדונה בקשה דומה שהגיש המבקש להארכת מועד להישפט. דובר שם בעבירת מהירות שתועדה באמצעות מצלמת א/3 ובוצעה ביום 23.5.2017. בקשה להארכת מועד שהגיש המבקש לבית-המשפט קמא נדחתה, וערעור שהוגש לבית-משפט זה (כב' השופט מ' כדורי) נדחה אף הוא (יוער כי פסק-הדין בעפ"ת (י-ם) 46562-12-18 אותר בדרך מקרה, בעת חיפוש במאגרים המשפטיים אחר אסמכתא משפטית בשאלת משמעותו של אישור מסירה מסוג "עזב").

9. המערער טען כי נסיבות המקרה בעפ"ת (י-ם) 46562-12-18 הנ"ל שונות מנסיבות המקרה הנוכחי כי שם דובר באישור מסירה שחזר בציון "לא נדרש" ובציון "עזב". לעומת זאת, במקרה הנוכחי אישור המסירה חזר בציון "עזב" בלבד, ומכאן, לטענתו, שנסתרה חזקת המסירה הקבועה בדין. מנגד, המדינה טענה כי ההכרעה בעפ"ת (י-ם) 46562-12-18 הנ"ל מחזקת את טיעוניה לפיהם דין הערעור להידחות, שכן שם דובר בעבירה שבוצעה עוד קודם לעבירה המיוחסת למערער בתיק הנוכחי.

דין והכרעה

10. המסגרת המשפטית בנוגע לבקשות להארכת מועד להישפט קבועה בסעיף 230 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982. הסעיף קובע כי "בית המשפט רשאי לקיים את המשפט גם אם אותו אדם ביקש להישפט באיחור, ובלבד שהתקיימו התנאים האמורים בסעיף 229(ה) [לאמור, "שהבקשה לא הוגשה במועד בשל סיבות שלא היו תלויות במבקש"], בשינויים המחויבים, או מנימוקים מיוחדים אחרים שיפרט בהחלטתו".

11. עוד יש לעיין בתקנה 44א לתקנות סדר הדין הפלילי, התשל"ד-1974 שקובעת את חזקת המסירה של דבר דואר רשום, ולפיה "בעבירות תעבורה... רואים את... ההודעה לתשלום קנס... כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור המסירה, אם חלפו חמישה עשר ימים מיום שנשלחה בדואר רשום, זולת אם הוכיח הנמען שלא קיבל את ההודעה או את ההזמנה **מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבלן**" (ההדגשה הוספה).

12. בהתאם למסגרת משפטית זו, מקום בו הודעת תשלום הקנס נשלחת למבקש בדואר רשום אל כתובתו הרשומה במשרד הפנים, אזי משתכללת חזקת המסירה, שלא בנקל תיסתר. כדברי כב' השופט שהם ברע"פ 8427/17 **מדינת ישראל נ' סאלם** (2018):

"בחינת החלטותיו של בית משפט זה מלמדת כי, לאור חזקת המסירה המעוגנת בתקנה 44א לתקסד"פ, עומדת משוכה גבוהה למדי בפני הטוען לקיומה של סיבה מוצדקת לאי התייצבותו לדיון. כך... טענה כי הזמנה לדיון לא התקבלה, מאחר שהמבקש שינה את כתובת מגוריו, בה התגורר ביחד עם הוריו המבוגרים, נדחתה תוך קביעה, כי-

'המבקש במודע לא שינה את כתובתו במשרד הפנים, על כן מוטלת עליו חובה כפולה ומכופלת לבדוק את הדואר אשר מגיע לכתובתו הרשומה במשרד הפנים, מי שלא עשה כן אין הוא יכול להלין על הוריו המבוגרים, והוא יכול להלין רק על עצמו, על כך שלא בדק האם הגיעו אליו דברי דואר' (רע"פ 9811/09 סמימי נ' מדינת ישראל (2009)...).

... מדוגמאות אלה ועוד רבות אחרות, נלמדים הכללים הבאים: כאשר דו"ח העבירה, ההזמנה לדיון, או כתב האישום נשלחים בדואר רשום לכתובתו של המבקש במשרד הפנים, לא תעמוד לו, ככלל, טענה לקיומה של סיבה מוצדקת לאי התייצבות. זאת, גם אם עבר המבקש למקום מגורים אחר מבלי ששינה את כתובתו במשרד הפנים" (שם, בפסקאות 34-35 לפסק-הדין).

13. על כן, לא נפלה שגגה בהחלטתו של בית-המשפט קמא לפיה נוכח העובדה שהמבקש הורחק מביתו עוד לפני

משלוח הודעת תשלום הקנס, מצופה היה שהמערער יעדכן את כתובתו, כנדרש. משלא עשה כן, אין הוא יכול להלין על שהתקיימה בעניינו חזקת המסירה.

14. אמנם כן, במקרה הנוכחי אישור המסירה חזר בציון "עזב" (ולא בציון "לא נדרש"), ונדמה שיכול שיהיו מקרים מתאימים שבהם הרישום "עזב" באישור המסירה יהיה בו כדי להוביל לכלל מסקנה בדבר סתירתה של חזקת המסירה. אולם לאחר העיון סברתי כי המקרה הנוכחי בנסיבותיו אינו אחד מהמקרים המדוברים, ומכל מקום אין בעניין זה עילה להתערבותה של ערכאת הערעור, כפי שיבואר.

15. המערער מסר כי הוצא נגדו צו הרחקה מהבית בין התאריכים 13.7.2016-3.6.2018. העבירה המיוחסת למערער במקרה הנוכחי בוצעה ביום 11.8.2017, כלומר **כשנה** לאחר הוצאת צו ההרחקה למערער. יכול שאילו הייתה העבירה מבוצעת בסמוך להוצאת צו ההרחקה, הרי נוכח העובדה שצווים אלו ניתנים פעמים רבות לפרקי זמן קצרים, ייתכן (ומבלי לקבוע מסמרות בעניין) שניתן היה לומר שהרישום "עזב" באישור המסירה יש בו כדי ללמד שהמערער לא קיבל את אישור המסירה "מסיבות שאינן תלויות בו".

16. אולם, משחלפה **שנה** מאז הוצאת צו ההרחקה ועדיין לא עודכנה כתובתו של המערער במשרד הפנים, הרי לא ניתן לומר כי המערער הוכיח "שלא קיבל את ההודעה או את ההזמנה **מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבל**", כלשון תקנה 44א הנזכרת.

17. לפיכך, לא ראיתי עילה להתערב בהחלטתו של בית-המשפט קמא שסבר כי לא הוכח בעניינו כי "הבקשה לא הוגשה במועד בשל סיבות שלא היו תלויות במבקש" (כלשון סעיפים 229(ה) ו-230 לחוק סדר הדין הפלילי).

18. אשר לטענות המערער לפיהן לא ביצע את העבירה: הטענות נטענו בצורה כללית ולאקונית, כך שלא הוכח כלל ועיקר חשש לעיוות דין. המערער הלין אמנם על אמינותן של מצלמות א/3 אולם כבר נפסק שאין בטענה כללית מעין זו כדי לבסס נימוק להארכת מועד להישפט. ראו דברי כב' השופט קרא ברע"פ 1771/19 **עבדי נ' מדינת ישראל** (2019) והאסמכתאות המפורטות שם.

19. אשר על כן, הערעור נדחה.

ניתן היום, כ"ג תמוז תשע"ט, 26 יולי 2019, בהעדר הצדדים.